

EXPERIMENTEEL-KLINISCHE EN GEZONDHEIDSPSYCHOLOGIE

Marieke Van Schoors, Taaïke Debeuf, Liesbet Goubert & Lesley Verhofstadt

EEN KLINISCHE STUDIE BIJ KINDEREN MET LEUKEMIE: IS ER EEN VERBAND TUSSEN SOCIALE STEUN EN EMOTIES BIJ GEZONDE SIBLINGS?

INLEIDING

Kinderkanker = ingrijpende levensgebeurtenis

Impact op *alle* gezinsleden (ziek kind, ouders, siblings)

→ Verhoogde kans op distress, PTSS, emotionele en gedragsproblemen

→ MAAR, minder onderzoek bij **siblings**

→ Nood aan onderzoek naar **protectieve factoren** bij **siblings**, zoals bijvoorbeeld sociale steun

METHODE

Inclusie criteria: Broers en zussen (>7 jaar) van kinderen (1-18j) met leukemie / Non-Hodgkin lymfoom

Exclusie criteria: niet-Nederlandstalige siblings, de aanwezigheid van een ontwikkelingsstoornis bij het zieke kind/sibling, herval

Steekproef: 10 meisjes, 11 jongens ($M = 12,95$ jaar);

Meetinstrumenten: Sociale Steunlijst (instrumentele, informatieve en emotionele steun) & Situatie Specifieke Emotionele Reactie Vragenlijst (eenzaamheid, machteloosheid, onzekerheid, positieve gevoelens)

Recrutering via: UZ Gent, UZ Leuven, UZ Antwerpen en UZ Brussel

BEPERKINGEN

Kleine steekproef: tijdsintensieve & delicate dataverzameling

Variabele tijd sinds diagnose: 2 – 12 maanden post-diagnose

Cross-sectioneel onderzoek: nood aan longitudinaal onderzoek

Sociale wenselijkheid door vragenlijst-onderzoek

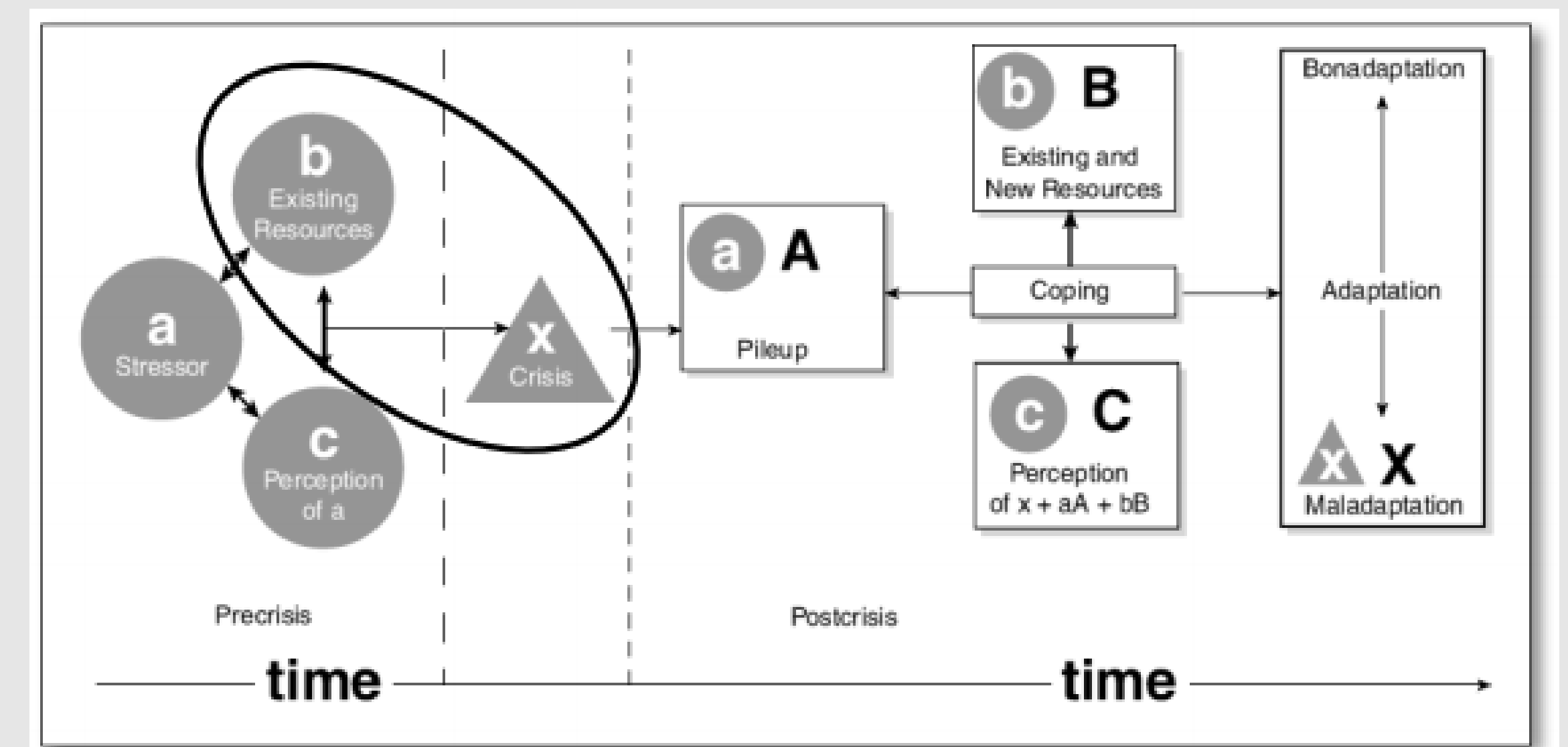
Contact

MARIEKE.VANSCHOORS@ugent.be

Marieke Van Schoors - Universiteit Gent

<http://deimpactvankinderkanker.weebly.com/>

THEORETISCH KADER

Dubbel ABCX-model; McCubbin & Patterson, 1983

RESULTATEN

Meer steun door ouders ($r = -.44$), leeftijdsgenoten ($r = -.48$), familie ($r = -.51$) en andere volwassenen ($r = -.44$) is gerelateerd aan minder **eenzaamheid** bij siblings

Meer steun door ouders ($r = .64$) en het zieke kind ($r = .49$) zijn gerelateerd aan minder **machteloosheid*** bij siblings

Meer steun door andere volwassenen ($r = .59$) is gerelateerd aan meer **positieve gevoelens** bij siblings

* Verbanden verdwijnen na controle voor leeftijd_sibling

KLINISCHE IMPLICATIES

- Psychosociale zorg moet gericht zijn op het **hele gezin** (ziek kind, ouders én siblings)
- **Zorg op maat:** elk gezin heeft nood aan een eigen aanpak (cfr. The pediatric psychology preventative health model; Kazak, 2006)
- Zorgverleners dienen de **protectieve en risico factoren** van gezinnen met een diagnose kinderkanker standaard in kaart te brengen (bv. via de PAT-screening vragenlijst)